

Economische prognose IMF voor het GOS

Jan Limbeek

Twee keer per jaar, in april en september of oktober, publiceert het IMF zijn *World Economic Outlook*, waarin het zijn economische verwachtingen voor de wereld schetst. Voor drie van de hier besproken dertien landen van het Gemeenebest van Onafhankelijke Staten (GOS) plus Georgië en Mongolië, verwacht het IMF voor dit jaar gemiddeld een lagere economische groei dan in de [vorige prognose](#) van april 2011 was voorspeld. Voor de hele periode 2011-2014 zal alleen in Rusland en Wit-Rusland de groei lager zijn dan in april was voorspeld.

De economieën van de GOS-landen doen het gemiddeld beter dan de economie van Rusland, de grootste lidstaat van het GOS. In 2010, 2011 en 2012 groeit Rusland met respectievelijk 4,0, 4,3 en 4,1 procent. De GOS-landen exclusief Rusland groeien duidelijk harder: 6,0 procent in 2010 (plus 2 procentpunt), 5,3 procent in 2011 (plus 1,0) en 5,1 procent in 2012 (plus 1,0). Ook de crisiskrimp in 2009 was in Rusland veel groter dan in de rest van het GOS: -7,8 om -3,0 procent.

Rusland zal naar verwachting in alle jaren vanaf 2011 iets minder groeien ten opzichte van de eerdere verwachting van april. Het enige andere land dat in alle jaren een lagere groei noteert is Wit-Rusland.

Azerbeidzjan groeit in 2011 vrijwel niet, omdat de olieproductie stukt vanwege langdurig onderhoud. In april voorzag het IMF nog een groei van 2,8 procent in 2011, daar is nu nog 0,2 procent van over. Ook in 2013 en 2014 zal de groei iets lager uitvallen. Maar in 2012 zal de Azerbeidzjaanse economie volgens het IMF 4,6 procentpunt harder groeien: 7,1 procent. Dus ondanks drie jaar lagere groei zal de economische groei over de hele periode hoger uitvallen.

Voor alle overige landen heeft het IMF voor 2011 én voor de hele periode 2011-2014 de groei opwaarts bijgesteld of nagenoeg gelijk gehouden. De meeste landen doen het dus beter dan eerder verwacht. Maar Rusland, Wit-Rusland en Azerbeidzjan zijn betrekkelijk rijke landen. Zij gaan juist slechter presteren en trekken daarmee de gemiddelde groei van het GOS iets omlaag: in 2011 4,6 procent groei tegen 5,0 procent in de aprilprognose en in 2012 4,4 procent tegen 4,7 procent in april.

De economische groei in het GOS gaat dus door, maar op een aanmerkelijk lager niveau dan vóór de crisis van 2008/2009. Moldavië, Oezbekistan en met name Mongolië zijn uitzonderingen. De economie van Moldavië presteert heel behoorlijk. Moldavië is het enige land in de regio waar de groei groter is dan vóór de mondiale crisis. Voor 2011 verwacht het IMF nu een groei van 7,0 procent, 2,5 procentpunt meer dan in de aprilprognose. In Oezbekistan groeide de economie tijdens de crisisjaren van 2008/2009 zelfs harder dan vóór of na deze periode. Dankzij de exploitatie van de grondstoffenrijkdom groeit Mongolië de komende jaren heel hard. Ten opzichte van de aprilprognose is de groei nog opwaarts bijgesteld. Opmerkelijk genoeg beschouwt het IMF Mongolië als netto energie-importeur, terwijl het land een [ontbolsterende grondstoffenreus](#) is.

Net als in de vorige prognose van april 2011 is het IMF relatief optimistisch over de sociaal-economische toestand in Wit-Rusland. Ondanks de huidige economische crisis in dit land en enige neerwaartse bijstelling van de groeiprognose met 1,8 procentpunt

voor 2011, verwacht het IMF nog steeds een hoge groei: 5,0 procent. Het fonds denkt dat pas vanaf 2012 de groei met driekwart afneemt ten opzichte van de aprilprognose: 1,2 versus 4,8 procent. In 2013 en 2014 zal de economische groei iets minder zijn, maar nog steeds zo'n vier procent bedragen. Het Wit-Russische inkomen omgerekend in dollars groeit na de dip van 2009 gestaag door, maar de prognose valt vanaf 2011 wel 1.000 à 1.500 dollar lager uit dan het niveau waar het IMF in april nog vanuit ging.

Al met al valt de verwachte groeivertraging in Wit-Rusland nogal mee. Ten minste twee factoren spelen hierbij een rol. Ten eerste houdt het IMF geen rekening met het risico van een volksopstand tegen het regime van dictator Aleksandr Loekasjenko. Aangezien de vroegere populariteit van Loekasjenko rustte op stabiliteit, economische vooruitgang en egalitarisme, is een Wit-Russische revolutie tegen Loekasjenko en bijgevolg economische achteruitgang niet denkbeeldig. Ten tweede gaat het Fonds er vanuit dat de autoriteiten zich aan de afspraken houden en dat de financiële perikelen beheersbaar blijven.

Uiteraard gelden de bovenstaande beperkingen ook voor de prognoses voor andere landen. Een voorbeeld. Als de huidige mondiale economische neergang doorzet, dalen de energieprijzen en de groeivoorzichten voor Rusland en het GOS als geheel. Maar op dergelijke mogelijke ontwikkelingen kan het IMF geen prognoses baseren.

Andersom werkt dit ook. Als een land extra stabiliteit krijgt of meer hervormingen doorvoert, kan de economische groei hoger uivallen. Zo is het herstel in Kirgizstan in 2011 volgens verwachting van het IMF robuuster: 7,0 procent groei in plaats van de 5,0 procent die het Fonds in april nog verwachtte. Voor de periode hierna blijft de groei hoog maar verwacht het IMF geen verbetering ten opzichte van de aprilprognose. Zo'n verbetering zou na de vrij succesvolle verkiezingen van oktober 2011 echter best kunnen optreden.

In Tadzjikistan en Georgië is de verwachte groei iets hoger en beide landen doen het iets beter dan het gemiddelde van de regio. Dit geldt niet voor Armenië en Oekraïne: zij scoren nagenoeg gelijk ten opzichte van een half jaar geleden en beide landen doen het iets slechter dan gemiddeld.

De forse groeivertraging die het IMF in april 2011 verwachtte voor Turkmenistan is in deze prognose iets minder fors geworden. Wel is de Turkmeense economische groei de hoogste in de regio, op Mongolië na. Ondanks de hogere economische groei verwacht het IMF nu – omgerekend in dollars – een aanmerkelijk lagere groei van het Turkmeense inkomen. Dit loopt op tot een vermindering van 1.850 dollar in 2014. Omgerekend in de eigen munt, de manat, is er wel extra groei. In april 2011 voorspelde het Fonds nog dat Turkmenistan het eerste land van de regio zou zijn waar de koopkracht van de dollar vanaf 2015 lager zou zijn dan de koopkracht van de eigen munt. Door de vermindering van de groei van het dollarinkomen blijft de koopkracht van de manat hoger.

Uitgedrukt in ppp (koopkrachtpariteit, dat wil zeggen: de werkelijke koopkracht na compensatie voor prijsverschillen) is het inkomen per hoofd van de bevolking overal hoger dan het lijkt wanneer het inkomen simpelweg in dollars wordt omgerekend. Dit geldt met name voor (grondstof)arme landen. Inwoners van armere landen zijn in werkelijkheid veel rijker (of minder arm) dan het lijkt wanneer hun inkomen wordt omgerekend in dollars.

In alle landen in de regio die rijk zijn aan grondstoffen – Rusland, Kazachstan, Turkmenistan, Azerbeidzjan en Mongolië – wordt het verschil tussen de koopkracht van de dollar en de eigen munt steeds kleiner. In de huidige prognose zal Kazachstan in 2015 het eerste land zijn waar de koopkracht van de dollar de koopkracht van de eigen munt overtreft. Het jaar daarop volgen Rusland en Azerbeidzjan. In Kazachstan is het inkomen omgerekend in dollars in 2016 al 1300 dollar hoger dan het ppp-inkomen. Het IMF rekent ook Oezbekistan tot de netto energie-exporteurs, maar dit land heeft een veel te laag inkomen én in feite niet genoeg grondstoffen om tot deze categorie gerekend te worden. De werkelijke Oezbeekse koopkracht in ppp is dan ook twee keer hoger dan het inkomen omgerekend in dollars.

IMF-prognose voor het GOS, Georgië en Mongolië, 2005-2014 (september 2011)

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Armenië	groei bbp (%)	13,9	13,2	13,7	6,9	-14,2	2,1	4,6	4,3	4,2	4,0
	bbp per capita (\$)	1.523	1.982	2.853	3.606	2.647	2.840	3.048	3.114	3.205	3.330
	bbp per capita (ppp)*	3.903	4.556	5.324	5.807	4.988	5.100	5.395	5.630	5.846	6.071
Azerbeidzjan	groei bbp (%)	26,4	34,5	25,0	10,8	9,3	5,0	0,2	7,1	2,4	2,2
	bbp per capita (\$)	1.538	2.415	3.759	5.213	4.798	6.008	7.510	8.791	9.776	10.788
	bbp per capita (ppp)*	4.456	6.119	7.786	8.725	9.550	10.063	10.217	10.971	11.215	11.472
Georgië[#]	groei bbp (%)	9,6	9,4	12,3	2,4	-3,8	6,4	5,5	5,2	5,0	5,0
	bbp per capita (\$)	1.484	1.765	2.326	2.937	2.455	2.629	3.098	3.358	3.460	3.638
	bbp per capita (ppp)*	3.644	4.040	4.677	4.911	4.770	5.074	5.430	5.809	6.176	6.581
Wit-Rusland	groei bbp (%)	9,4	10,0	8,6	10,2	0,2	7,6	5,0	1,2	3,8	4,4
	bbp per capita (\$)	3.098	3.805	4.672	6.386	5.180	5.771	6.118	6.940	7.721	8.469
	bbp per capita (ppp)*	8.562	9.760	10.938	12.555	12.727	13.874	14.948	15.370	16.132	17.078
Moldavië	groei bbp (%)	7,5	4,8	3,0	7,8	-6,0	6,9	7,0	4,5	4,5	4,5
	bbp per capita (\$)	830	949	1.229	1.695	1.524	1.630	2.022	2.277	2.480	2.709
	bbp per capita (ppp)*	2.359	2.559	2.719	3.003	2.856	3.092	3.383	3.576	3.761	3.964
Rusland	groei bbp (%)	6,4	8,2	8,5	5,2	-7,8	4,0	4,3	4,1	4,1	4,0
	bbp per capita (\$)	5.348	6.962	9.153	11.704	8.545	10.356	13.236	14.918	16.559	18.230
	bbp per capita (ppp)*	11.882	13.322	14.899	16.040	14.830	15.612	16.687	17.613	18.507	19.478
Oekraïne	groei bbp (%)	2,9	7,5	7,5	1,9	-14,5	4,2	4,7	4,8	4,5	4,2
	bbp per capita (\$)	1.830	2.305	3.071	3.899	2.550	3.013	3.575	4.079	4.485	4.875
	bbp per capita (ppp)*	5.584	6.245	6.952	7.287	6.330	6.698	7.199	7.663	8.099	8.557
Kirgizstan	groei bbp (%)	-0,2	3,1	8,5	7,6	2,9	-1,4	7,0	6,0	5,5	5,4
	bbp per capita (\$)	474	541	720	959	864	843	970	1.083	1.162	1.258
	bbp per capita (ppp)*	1.713	1.802	1.997	2.172	2.229	2.200	2.381	2.525	2.654	2.794
Tadzjikistan	groei bbp (%)	6,7	7,0	7,8	7,9	3,9	6,5	6,0	6,0	5,0	5,0
	bbp per capita (\$)	334	398	514	696	661	734	862	934	1.017	1.107
	bbp per capita (ppp)*	1.398	1.513	1.643	1.773	1.823	1.924	2.040	2.140	2.215	2.297

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Turkmenistan	groei bbp (%)	13,0	11,0	11,1	14,7	6,1	9,2	9,9	7,2	7,0	6,5
	bbp per capita (\$)	3.418	4.191	5.006	4.084	3.484	3.677	4.362	4.932	5.616	6.338
	bbp per capita (ppp)*	4.051	4.567	5.137	5.931	6.258	6.805	7.358	7.813	8.308	8.846
Kazachstan	groei bbp (%)	9,7	10,7	8,9	3,2	1,2	7,3	6,5	5,6	5,9	6,1
	bbp per capita (\$)	3.753	5.262	6.626	8.571	7.119	9.009	10.951	12.146	13.657	15.288
	bbp per capita (ppp)*	8.658	9.781	10.840	11.281	11.236	12.015	13.060	13.922	14.824	15.846
Oezbekistan	groei bbp (%)	7,0	7,5	9,5	9,0	8,1	8,5	7,1	7,0	6,5	6,5
	bbp per capita (\$)	542	636	821	1.038	1.199	1.380	1.529	1.672	1.800	1.937
	bbp per capita (ppp)*	1.952	2.138	2.373	2.607	2.811	3.048	3.294	3.519	3.727	3.956
Mongolië[#]	groei bbp (%)	7,3	18,8	10,2	8,9	-1,3	6,4	11,5	11,8	19,3	14,8
	bbp per capita (\$)	905	1.327	1.620	2.108	1.688	2.267	3.131	3.931	5.253	6.294
	bbp per capita (ppp)*	2.615	3.168	3.544	3.880	3.799	4.020	4.510	5.022	5.940	6.776

Opm. De gemarkeerde cijfers zijn schattingen.

* ppp is de Engelse afkorting van koopkrachtpariteit. De ppp wordt hier weergegeven in internationale dollars en is even hoog als de koopkracht van de dollar in de Verenigde Staten.

Georgië heeft in augustus 2009 officieel het Gemenebest van Onafhankelijke Staten verlaten en Mongolië is nooit lid geweest. Ze worden door het IMF tot de GOS-landen gerekend vanwege hun geografische ligging en overeenkomsten in economische structuur.

Bron: Internationaal Monetair Fonds, *World Economic Outlook Database*, september 2011

[Terug naar 'Achtergrond'](#)